

82509 /

การศึกษาปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคมที่มีผลต่อการเข้าชั้นเรียน
และความสัมฤทธิ์ผลทางการศึกษาของนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียน
วิชาเศรษฐศาสตร์จุลภาคของมหาวิทยาลัยพายัพ

**Socio - Economic Factors Affecting Microeconomic Class
Attendance and Educational Performance of Students
at Payap University**

ศุภโชค โกยดุลย์
สุพัตรา ช่างคำ

รายงานวิจัยฉบับที่ 178 /

พ.ศ. 2543

มหาวิทยาลัยพายัพ

อภินันทนาการจาก

สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยพายัพ

อ.เมือง จ.เชียงใหม่ 50000

กิตติกรรมประกาศ

รายงานวิจัยฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความช่วยเหลือจากหน่วยงานและบุคคลต่างๆ ที่ให้ความอนุเคราะห์เป็นอย่างดี โดยเฉพาะอย่างยิ่งมหาวิทยาลัยพายัพที่ได้ให้ทุนสนับสนุนงานวิจัยในปีการศึกษา 2543 ขอขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ประหยัด สายวิเชียร คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่เป็นผู้วิจารณ์และให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัย

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์พิบูล คุ้มสุวรรณ ดร.นิสิต พันธมิตร คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ดร.อนุสรณ์ คุณานุสรณ์ ผู้อำนวยการสถาบันแม่คแคน ที่ให้เกียรติเป็นคณะกรรมการพิจารณาความสมบูรณ์ของรายงานการวิจัย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ปณิต สุภากุล และผู้ช่วยศาสตราจารย์จรัส บุรีคำ คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยพายัพ ที่ช่วยแก้ไขข้อบกพร่องของงานวิจัยให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ตลอดจนช่วยตรวจสอบรูปแบบจำลองในการศึกษา

ขอขอบคุณ คุณอัญญรัตน์ ไชยศิริ ที่ช่วยกรูณาจัดการพิมพ์และแก้ไขจนรายงานวิจัยฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี คณาจารย์คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยพายัพทุกท่าน ที่ช่วยเก็บรวบรวมข้อมูลจากชั้นเรียนแต่ละตอนของวิชาเศรษฐศาสตร์จุลภาค อาจารย์ไชยทิพย์ คัดสุระ ภาควิชาภาษาอังกฤษ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยพายัพ ตลอดจนบุคคลอื่นๆที่เคยให้ความช่วยเหลือในงานวิจัย ซึ่งผู้วิจัยไม่ได้ระบุนาม

ท้ายที่สุดนี้หากมีสิ่งขาดตกบกพร่องหรือผิดพลาดประการใด ผู้เขียนขอภัยและขอน้อมรับไว้แก้ไขในโอกาสต่อไป

นายสุภโชค โกยคุลย์
คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยพายัพ
นางสาวสุพัตรา ช่างคำ
คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยพายัพ

ISBN : 974-671-070-2

ประเทศ : ไทย

หมายเลขงานวิจัย : 178

ชื่อเรื่อง (ภาษาไทย) : การศึกษาปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคมที่มีผลต่อการเข้าชั้นเรียนและความสัมฤทธิ์ผลทางการศึกษาของนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนวิชา เศรษฐศาสตร์จุลภาคของมหาวิทยาลัยพายัพ

ชื่อเรื่อง (ภาษาอังกฤษ) : Socio-Economic Factors Affecting Microeconomic Class Attendance and Educational Performance of Students at Payap University.

ผู้เขียน : นายศุภโชค โกษกุลย์
นางสาวสุพัตรา ช่างคำ

หน่วยงาน : คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยพายัพ

รายละเอียดของงานพิมพ์ : รายงานการวิจัยขนาด 69 หน้า

วันที่พิมพ์ : กุมภาพันธ์ 2546

หน่วยงานที่ให้ทุน : มหาวิทยาลัยพายัพ ปีการศึกษา 2543

คำหลัก : ปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคม การเข้าชั้นเรียน ความสัมฤทธิ์ผลทางการศึกษา เศรษฐศาสตร์จุลภาค

บทคัดย่อ

ก. ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์หลักในการศึกษา 2 ประการคือ 1) เพื่อศึกษาถึงปัจจัยต่างๆ ที่เป็นตัวแปรทางเศรษฐกิจและสังคมที่มีอิทธิพลต่อการเข้าชั้นเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาตรี 2) เพื่อศึกษาถึงปัจจัยต่างๆ ที่เป็นตัวแปรทางเศรษฐกิจและสังคมที่มีผลกระทบต่อความสัมฤทธิ์ผลทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

ข. ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ได้ใช้แบบจำลองสมการเส้นตรงทั้งสองแบบจำลอง โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างด้วยการสุ่มแบบแบ่งชั้นหลายชั้นคอนจาก 9 คอนของวิชาเศรษฐศาสตร์จุลภาคที่เปิดสอนในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2543 ใช้แบบสอบถาม รวมทั้งสิ้น 300 ตัวอย่าง ใช้เทคนิคการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงซ้อน โดยสมการทั้งสองคือสมการแสดงการเข้าชั้นเรียนและสมการแสดงความสัมพันธ์ผลทางการศึกษาของนักศึกษาถูกอธิบายในรูปสมการเกี่ยวเนื่องกัน (recursive system) ในการประมาณค่าตัวพารามิเตอร์ที่ปรากฏในสมการทั้ง 2 สมการข้างต้นของการศึกษาค้นคว้านี้ใช้วิธีการประมาณกำลังสองสมบูรณ์ที่น้อยที่สุด (OLS) เพื่ออธิบายปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเข้าชั้นเรียนและความสัมพันธ์ผลทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

ค. ผลการศึกษา

ผลการศึกษาแบบจำลองแสดงการเข้าชั้นเรียน พบว่า ตัวแปรอิสระที่มีนัยสำคัญทางสถิติได้แก่ แรงจูงใจจากผู้สอนวิชาเศรษฐศาสตร์จุลภาค เกรดเฉลี่ยสะสม นักศึกษาภาควิชานิตเทศศาสตร์ นักศึกษาภาควิชาอื่นๆ (ภาษาอังกฤษ และวิทยาการคอมพิวเตอร์) เพศหญิง การกำหนดให้เข้าชั้นเรียนเป็นส่วนหนึ่งของการตัดเกรด และประสบการณ์ที่เคยลงทะเบียนเรียนวิชาเศรษฐศาสตร์จุลภาคมาก่อน โดยตัวแปรอิสระในแบบจำลองนั้นสามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรตามได้ร้อยละ 38.60 ซึ่งพิจารณาจากค่าสัมประสิทธิ์แห่งการตัดสินใจ (R^2) โดยที่แรงจูงใจจากผู้สอนวิชาเศรษฐศาสตร์จุลภาค เกรดเฉลี่ยสะสม เพศหญิง การเข้าชั้นเรียนเป็นส่วนหนึ่งของการตัดเกรด มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกับร้อยละการเข้าชั้นเรียนและสอดคล้องกับสมมติฐาน ส่วนประสบการณ์ที่เคยลงทะเบียนเรียนวิชาเศรษฐศาสตร์จุลภาคมาก่อนมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับการเข้าชั้นเรียน

ส่วนผลการประมาณแบบจำลองความสัมพันธ์ผลทางการศึกษา พบว่า ตัวแปรอิสระที่มีนัยสำคัญทางสถิติได้แก่ แรงจูงใจจากผู้สอนวิชาเศรษฐศาสตร์จุลภาค เกรดเฉลี่ยสะสม นักศึกษาสังกัดภาควิชาการจัดการ นักศึกษาสังกัดภาควิชาการบัญชี นักศึกษาสังกัดภาควิชา นิตเทศศาสตร์ จำนวนชั่วโมงที่ใช้อ่านและทบทวนตำราเรียนวิชาเศรษฐศาสตร์จุลภาคต่อสัปดาห์ สถานภาพชั้นปีที่เรียน ซึ่งอยู่ในชั้นปีที่ 3 หรือสูงกว่า วันที่เรียนวิชาเศรษฐศาสตร์จุลภาค คะแนนสอบกลางภาคของวิชาเศรษฐศาสตร์จุลภาค และประสบการณ์ที่เคยลงทะเบียนเรียนวิชาเศรษฐศาสตร์จุลภาคมาก่อน โดยตัวแปรที่กำหนดในแบบจำลองสามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรตามได้ร้อยละ 76 เมื่อพิจารณาจากค่าสัมประสิทธิ์แห่งการตัดสินใจ (R^2) โดยที่แรงจูงใจจากผู้สอนวิชาเศรษฐศาสตร์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย นักศึกษาสังกัดภาควิชาการจัดการ นักศึกษาสังกัดภาควิชาการบัญชี สถาบัน
ภาพชั้นซึ่งอยู่ในปีที่ 3 หรือสูงกว่า คณะสอนกลางภาคของวิชาเศรษฐศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย วันเรียนวิชา
เศรษฐศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำนวนชั่วโมงที่ใช้อ่านและทบทวนตำราเรียนวิชาเศรษฐศาสตร์จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกับความสัมพันธ์ผลทางการศึกษาและสอดคล้องกับ
สมมติฐาน

ผลการศึกษาดังกล่าวชี้ให้เห็นว่าแรงจูงใจจากผู้สอนมีความสำคัญไม่เพียงแต่มีส่วนช่วย
ในการทำให้นักศึกษาเข้าชั้นเรียนมากขึ้นแต่มีส่วนช่วยทำให้ความสัมพันธ์ผลทางการศึกษาของ
นักศึกษามีมากขึ้นด้วย ฉะนั้นผู้สอนควรมีการประยุกต์และใช้เทคนิคต่างๆ กระตุ้นให้นักศึกษามีส่วน
ร่วมในชั้นเรียนของวิชาเศรษฐศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยให้มากขึ้น อันจะส่งผลทำให้ความสัมพันธ์ผลทางการ
ศึกษาของนักศึกษามีค่าสูงขึ้น

ISBN : 974-671-070-2

Country : Thailand

Research Report No : 178

Name (Thai) : การศึกษาปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคมที่มีผลต่อการเข้าชั้นเรียนและความสัมฤทธิ์ผลทางการศึกษาของนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนวิชาเศรษฐศาสตร์จุลภาคของมหาวิทยาลัยพายัพ

Name (English) : Socio-Economic Factors Affecting Microeconomic Class Attendance and Educational Performance of Students at Payap University.

Author : Mr. Supachok Koydulya

Ms. Supattra Changkum

Organization : Faculty of Economics, Payap University

Document type : Research report

Pages : 69

Date Printed : February, 2003

Original Language : Thai

Funding organization : Payap University, Academic year 2000

Key word : Socio-Economics Factors, Class Attendance, Educational Performance
Micro-economics

Abstract

A. Scope of the Study

The two main objectives of this study are as follow. Firstly, to examine socio-economic factors affecting class attendance. Secondly, to examine socio-economic factors affecting students' educational performance at undergraduate degree.

B. Research Method

The linear form was used for both models. The data for this study were collected from 300 samples, from nine sections of Microeconomic classes in the first semester, academic year 2000, by using the multi-stage stratified random sampling technique. Meanwhile, class attendance and educational performance of students were analyzed by the multiple regression technique and explained by the recursive system. Both models were estimated by ordinary least square method (OLS) for explaining factors affection class attendance and educational performance of students at undergraduate level.

C. Research Result

Research results of class attendance model indicated that independent variables with statistical significance were as follows : motivation from microeconomic lecturers, grad point average, majoring in mass communication, being other majors (English and computer science), being female, class attendance as part of grading and having taken microeconomic course before. These independent variables accounted for 38.60% of changes in the dependent variable as measured by the coefficient of determination (R^2). Motivation from microeconomic lecturers, grade point average, being female and class attendance as part of grading had positive relationships with the percentage of class attendance level and accepted the hypothesis. Meanwhile, having taken microeconomic course before had a negative relationship with the percentage of class attendance level and thus rejected the hypothesis.

Research results of educational performance model showed that independent variables with statistical significance were as follow : motivation from microeconomic lecturers, grade point average, majoring in management, majoring in accounting, majoring in mass communication, hours spent on reading and reviewing microeconomics per week, being junior, being senior or higher, days of studying microeconomics, midterm score of microeconomics, and having taken microeconomic course before. These in dependent variables accounted for 76% of changes in dependent variable as measured by the coefficient of determination (R^2). Motivation from microeconomic lecturers, grade point average, majoring in management, majoring in accounting, being junior, being senior or higher, midterm score of microeconomics, days of

studying microeconomics, hours spent on reading and reviewing microeconomics per week had positive relationships with the educational performance and supported the hypothesis.

Research result indicated that motivation from microeconomic lecturers not only encourages the students to attend microeconomic classes more regularly but also increases their educational performances. Therefore, microeconomic lecturers should apply and devise various techniques to stimulate the students' participation in their classes, which would as a consequence improve students' educational performance.

PAYAP UNIVERSITY

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ก
บทคัดย่อภาษาไทย	ข
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง	ญ
บทที่ 1 บทนำ	
1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	4
1.4 ขอบเขตของการวิจัย	4
1.5 นิยามศัพท์	4
บทที่ 2 ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
2.1 แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการเข้าชั้นเรียน และความสัมฤทธิ์ผลทางการศึกษา	6
2.2 เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	10
บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัย	
3.1 แบบจำลองที่ใช้ในการศึกษา	14
3.1.1 แบบจำลองของการเข้าชั้นเรียน (CATTEND)	14
3.1.2 แบบจำลองของความสัมฤทธิ์ผลทางการศึกษา (SCORE)	17
3.2 สมมติฐานการศึกษา	19
3.2.1 สมมติฐานการประเมินผลเชิงเศรษฐศาสตร์ของปัจจัย ที่มีผลกระทบต่อการเข้าชั้นเรียน	19
3.2.2 สมมติฐานการประเมินผลเชิงเศรษฐศาสตร์ของปัจจัย ที่มีผลต่อความสัมฤทธิ์ผลทางการศึกษา	19
3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล	20
3.3.1 ข้อมูลปฐมภูมิ	20
3.3.2 ข้อมูลทุติยภูมิ	22

บทที่ 4	ผลการศึกษา	
4.1	ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษา	23
4.2	ข้อมูลทั่วไปทางด้านการศึกษาของนักศึกษา	24
4.3	ข้อมูลทั่วไปทางด้านเศรษฐกิจและการทำงานของนักศึกษา	27
4.4	ข้อมูลเฉพาะทางด้านการศึกษาของวิชาเศรษฐศาสตร์จุลภาค ของนักศึกษา	29
4.5	ปัจจัยจากอาจารย์ผู้สอนวิชาเศรษฐศาสตร์จุลภาค	31
4.6	การวิเคราะห์ปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคมที่มีผลต่อร้อยละ การเข้าชั้นเรียนและความสัมฤทธิ์ผลทางการศึกษาของนักศึกษา ที่ลงทะเบียนเรียนวิชาเศรษฐศาสตร์จุลภาค	33
4.6.1	การประมาณแบบจำลองแสดงปัจจัยกำหนดการเข้าชั้นเรียน วิชาเศรษฐศาสตร์จุลภาค	33
4.6.1.1	การทดสอบสมมติฐานการประเมินผลของปัจจัยที่มี ผลกระทบต่อการเข้าชั้นเรียน	38
4.6.1.2	ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเข้าชั้นเรียนของนักศึกษาที่ ลงทะเบียนเรียนวิชาเศรษฐศาสตร์จุลภาค	39
4.6.2	การประมาณแบบจำลองแสดงปัจจัยกำหนดความสัมฤทธิ์ผลทาง การศึกษาของนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนวิชาเศรษฐศาสตร์จุลภาค	40
4.6.2.1	การทดสอบสมมติฐานการประเมินผลของปัจจัยที่มี ผลกระทบต่อความสัมฤทธิ์ผลทางการศึกษา	46
4.6.2.2	ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสัมฤทธิ์ผลทางการศึกษาของ นักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนวิชาเศรษฐศาสตร์จุลภาค	46
บทที่ 5	บทสรุปและข้อเสนอแนะ	
5.1	สรุปผลการศึกษา	48
5.2	ข้อเสนอแนะ	
5.2.1	ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย	50
5.2.2	ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป	52
	บรรณานุกรม	53
	ภาคผนวก	54

สารบัญตาราง

	หน้า	
ตารางที่ 1.1	จำนวนนักศึกษาระดับปริญญาตรีปีการศึกษา 2517-2542	1
ตารางที่ 1.2	จำนวนนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่พื้นสถานภาพระหว่างปีการศึกษา 2537-2542	2
ตารางที่ 1.3	แสดงผลการเรียนของนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนวิชาเศรษฐศาสตร์จุลภาค (EC 201) และวิชาเศรษฐศาสตร์มหภาค (EC 202)	3
ตารางที่ 3.1	แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่เรียนวิชาเศรษฐศาสตร์จุลภาคจำแนกตามตอน	22
ตารางที่ 4.1	ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มนักศึกษาที่ทำการสำรวจ	23
ตารางที่ 4.2	ข้อมูลทั่วไปทางด้านการศึกษาของนักศึกษาที่ทำการสำรวจ	25
ตารางที่ 4.3	ข้อมูลทั่วไปทางด้านการเศรษฐกิจและการทำงานของนักศึกษาที่ทำการสำรวจ	28
ตารางที่ 4.4	ข้อมูลเฉพาะที่เกี่ยวกับการศึกษาวิชาเศรษฐศาสตร์จุลภาค (EC 201) ของนักศึกษาที่ทำการสำรวจ	30
ตารางที่ 4.5	ปัจจัยจากอาจารย์ผู้สอนวิชาเศรษฐศาสตร์จุลภาค	32
ตารางที่ 4.6	ผลการประมาณค่าแบบจำลองร้อยละการเข้าชั้นเรียน (CATTEND MODEL) ของนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนวิชาเศรษฐศาสตร์จุลภาค	34
ตารางที่ 4.7	ผลการประมาณค่าแบบจำลองความสัมฤทธิ์ผลทางการศึกษา (SCORE MODEL) ของนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนวิชาเศรษฐศาสตร์จุลภาค	40